

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

20.2.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00230 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Viite Lausuntopyyntö 24.1.2023 (VN/2032/2023-MMM-1)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto maa- ja metsätalousministeriön ehdottamista kalastussäntöön tarvittavista muutoksista Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisia vuotta 2023 koskevia neuvotteluja varten.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut lausuntopyynnön aineistoon: Tornionjoen kalastussäännön muutosehdotukset vuodelle 2023. SVK lausuu asiasta kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja ja perusteltuja ehdotuksia kalastussäntöön tarvittavista muutoksista Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisia vuotta 2023 koskevia Ruotsin kanssa käytäviä neuvotteluja varten. Lausunnoissa on mahdollista antaa ehdotuksia perusteluineen siitä, onko kalastussäännön 16 §:n mukaisesti kalastussäntöä tarpeellista mukauttaa tai siitä poiketa, ottaen huomioon kalakantojen tila. Lähtökohtana maa- ja metsätalousministeriön ehdottaa, että lähes kaikki vuonna 2022 sovelletut määräykset ylläpidetään.

Vuonna 2022 sovellettuihin määräyksiin verraten ministeriö esittää vuodelle 2023 muutoksia vain joella tapahtuvan lippokalastuksen viikoittaiseen rauhoitusaikaan ja spinnflugakalastuksen rajoitusten ulottamista Matkakoskella myös Ruotsin alueelle.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 1§ edellyttää kalastuksen järjestämistä siten, että kalastuksen tulee olla kohtuullista kalakantojen suojelun ja kestäväen käytön kannalta. Lausunnolla olevan kalastussäännön merialueen kalastuksen vuonna 2022 sovelletut aikarajoitukset eivät ohjaa kaikkien Tornionjoen kalakantojen kalastusta kestäväällä tavalla. Tornionjoen vaellussiikakanta on

heikentynyt ja jokeen nousevien siikojen keskikoko on pienentynyt. Vaellussiian kaupallista kalastusta jokisuistossa on tarpeen rajoittaa nykyisestä tasosta kannan voimistamiseksi. Meritaimen on uhanalainen. Tornionjoen lohen nousumäärässä tulee pitää minimitavoitteena kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian linjausten mukaista nousumäärää, jolla tähdätään 80% smoltituotannon tavoitteeseen.

Suomen ja Ruotsin välisen rajajokisopimuksen ja siihen kuuluvan Tornionjoen kalastussäännön 11§ mukaan lohen ja taimenen ammattimaisen kalastuksen saa aloittaa merialueella kiinteillä pyydyksillä aikaisintaan 17. kesäkuuta ja viimeistään 29. kesäkuuta. Vuonna 2022 Tornionjokeen nousi erittäin vähäinen määrä yhden merivuoden lohia, jonka perusteella voidaan olettaa 2023 jokeen nousevan lohimäärän jäävän kahden merivuoden ikäisten kutukalojen osalta tavoitetasoa pienemmäksi. Vuonna 2022 lohien nousumäärä jäi Luken kaikuluotauksen perusteella Tornionjoella myös kokonaisuudessaan alhaiselle noin 52 000 kappaleen tasolle, jonka perusteella on odotettavissa laskevaa suuntausta syksyn 2022 kudusta syntyviin poikasmääriin. Lohenkalastuksen aloittamisaikaa kiinteillä pyydyksillä jokisuun merialueella tulee siirtää lohikannan tilan ja suotuisan kehityksen turvaamiseksi vuonna 2023 mahdollisimman myöhäiseksi. Myös vaellussiian ja rauhoitetun meritaimenen kantojen heikko tila edellyttää jokisuun kalastuksen rajoittamista vuoden 2022 tasosta kiinteiden pyydysten osalta.

Lohen kaupallista kalastusta muulla Pohjanlahden merialueella ohjaaviin kansallisiin asetuksiin tehtiin muutoksia kaudelle 2017 ja ne ovat edelleen voimassa. Aiemmista säädöksistä poiketen kaupallisen kalastuksen sallittua lohen kalastusaikaa varhennettiin koskemaan myös kevätkalastusta. Keväällä tapahtuva lohen kaupallinen kalastus lisää valikoimatonta sekakantakalastusta merellä ja kohdistuu suurikokoisiin aikaisin keväällä vaeltaviin emolohiin, joilla on suuri merkitys lohikantojen lisääntymiselle. Merialueen kalastussäädökset vaikuttavat suoraan myös Tornionjoen lohikantaan.

Tornionjoen villin lohikannan poikastuotannon tavoitetason varmistamiseksi jokisuun merialueen loheen kohdistuvan kiinteillä pyydyksillä tapahtuvan kalastuksen aloitusajaksi tulee neuvotteluissa esittää voimassa olevan kalastussäännön mukaista viimeistä mahdollista aloituspäivää 29. kesäkuuta 2023 Suomeen ja Ruotsiin.

Ehdotus spinnflugakalastuksen rajoitusten ulottamiseksi koskemaan Matkakoskella myös Ruotsin rantaa on ruotsalaisten ja suomalaisten kalastajien tasapuolisen kohtelun kannalta kannattava.

Loheen liittyvää kalastusmatkailua ja vapakalastusta tulee tukea Tornionjoen kalastussäännön 16 § neuvotteluissa jokisuiston kaupallista lohenkalastusta aluetaloudellisesti merkittävämpänä kokonaisuutena.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Petter Nissén (valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja